

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.006-16/380

7/7241
13/04/2009

Konu :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 25/03/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12162 sayılı yazınız.
b) 06/04/2009 tarihli ve B.02.2.TCM.0.00.00.00.2009-ÖKM-D/36/23490 sayılı yazı.

Adana Milletvekili Hüsnü ÇÖLLÜ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/7241 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a) yazınız üzerine, Bakanlığım ilgili kuruluşu T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'ndan alınan ilgi (b)'de kayıtlı yazı ve ekleri ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerine arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Devlet Bakanı

E K L E R :
İlgi (b)'de kayıtlı yazı ve ekleri
(1 adet-4 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ

SERMAYESİ : TL 25.000

İDARE MERKEZİ : ANKARA

İDARE MERKEZİ

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

B.02.2.TCM.0.00.00.00

2009-ÖKM-D/ 36

ANKARA, ...6 Nisan 2009

23490

T.C. DEVLET BAKANLIĞI

(Sayın Mehmet ŞİMŞEK)

ANKARA

İlgi: 25.03.2009 tarih ve B.02.0.006/(16)345 sayılı Evrak Akış Talimat Formu.

İlgide kayıtlı Evrak Akış Talimat Formu ekinde Bankamıza ulaşan Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü'nün Makamlarına yönelik, 7/7241 sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup Bankamız değerlendirmesi ilâşikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize saygılarımızla arz ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İdare Merkezi

Durmuş YILMAZ
Başkan

Mehmet YÖRÜKOĞLU
Başkan Yardımcısı

Ek: 1 (3 sayfa)

T.C.	
DEVLET BAKANLIK	
Sayı	380
Tarih	6.4.2009

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSNÜ ÇÖLLÜ'NÜN
7/7241 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI'NIN DEĞERLENDİRMESİ**

Birinci soruya ilişkin cevap:

3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca; karşılıksız çek keşide eden hesap sahipleri ve karşılıksız kalan çekler ile bunlara ilişkin ödemeler bilgisayar ortamında hesabın bulunduğu banka genel müdürlüklerince Bankamıza gönderilmekte ve bu bildirimler Bankamızca birleştirilerek tüm banka genel müdürlüklerine yine bilgisayar ortamında duyurulmaktadır.

Protestolu senet bilgileri, 1211 sayılı Bankamız Kanunu'nun 44 üncü maddesi çerçevesinde bankalar ile Bankamız arasında bilgi değişimine tabi tutulmaktadır. Dolayısıyla Bankamız kütüğünde yer alan protestolu senet tutar ve adetleri sadece bankalar tarafından Bankamıza bildirim yapılan senetlere ilişkin olup, Türkiye'deki tüm protestolu senet adet ve tutarını göstermemektedir.

Protestolu senetlere ilişkin uygulamada asgari bildirim limiti (2007, 2008 ve 2009 yılları için 1.000.-TL. dir.) üzerindeki protestolar senet bazında izlenerek bilgi değişimine konu edilmekte, asgari bildirim limiti altında kalan protestolu senetler ise bankalar tarafından adet ve tutar olarak tek kalem halinde bildirilmektedir.

2007 ve 2008 yılları ile 2009 yılının ilk iki ayına ait protesto edilen senet ile karşılıksız çek sayı ve tutarlarına ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

PROTESTOLU SENETLER							
		Adet			Tutar (TL.)		
		Limit Üstü	Limit Altı	Toplam	Limit Üstü	Limit Altı	Toplam
2007	Ocak	82.845	35.978	118.823	439.481.246	20.937.310	460.418.556
	Şubat	75.432	40.112	115.544	373.756.910	20.753.868	394.510.778
	Mart	77.991	34.527	112.518	390.191.281	19.211.697	409.402.978
	Nisan	76.220	30.888	107.108	385.856.053	17.997.954	403.854.007
	Mayıs	87.382	35.448	122.830	433.369.438	20.493.763	453.863.201
	Haziran	82.287	33.869	116.156	443.412.386	19.103.674	462.516.060
	Temmuz	88.302	33.966	122.268	486.409.564	18.569.830	504.979.394
	Ağustos	90.507	37.657	128.164	475.889.795	19.057.210	494.947.005
	Eylül	88.215	33.617	121.832	489.592.902	18.985.449	508.578.351
	Ekim	93.328	35.715	129.043	545.125.218	24.896.229	570.021.447
	Kasım	95.025	42.288	137.313	514.202.249	21.749.256	535.951.505
	Aralık	92.231	46.928	139.159	512.059.169	21.268.676	533.327.845
	TOPLAM	1.029.765	440.993	1.470.758	5.489.346.211	243.024.916	5.732.371.127
2008	Ocak	92.217	40.293	132.510	545.339.437	20.955.876	566.295.313
	Şubat	82.224	40.003	122.227	430.581.571	20.589.700	451.171.271
	Mart	82.864	33.553	116.417	450.793.482	19.663.125	470.456.607
	Nisan	88.213	33.969	122.182	477.161.429	19.747.365	496.908.794
	Mayıs	86.924	36.690	123.614	478.545.639	20.423.667	498.969.306
	Haziran	85.959	30.790	116.749	473.020.285	17.299.717	490.320.002
	Temmuz	96.326	35.326	131.652	539.123.542	19.442.483	558.566.025
	Ağustos	92.400	34.526	126.926	516.782.152	20.783.103	537.565.255
	Eylül	94.780	37.632	132.412	532.375.301	19.757.496	552.132.797
	Ekim	111.084	41.027	152.111	671.458.791	22.487.906	693.946.697
	Kasım	102.193	38.430	140.623	658.499.329	15.767.447	674.266.776
	Aralık	115.547	41.061	156.608	746.093.847	23.335.236	769.429.083
	TOPLAM	1.130.731	443.300	1.574.031	6.519.774.805	240.253.121	6.760.027.926
2009	Ocak	104.672	39.913	144.585	718.686.166	20.520.381	739.206.547
	Şubat	95.539	41.236	136.775	592.497.022	19.717.410	612.214.432
	TOPLAM	200.211	81.149	281.360	1.311.183.188	40.237.791	1.351.420.979

MERKEZ BANKASINCA DUYURULAN KARŞILIKSIZ ÇEKLERİN AYLAR İTİBARIYLA GELİŞİMİ			
		Adet	Tutar (TL)
2007	Ocak	99.865	863.940.773
	Şubat	101.564	838.305.968
	Mart	113.090	937.500.827
	Nisan	97.015	785.147.485
	Mayıs	123.576	1.048.711.911
	Haziran	114.968	1.001.797.041
	Temmuz	107.883	953.714.073
	Ağustos	111.713	996.619.127
	Eylül	103.617	975.948.489
	Ekim	128.416	1.214.814.846
	Kasım	116.533	1.080.124.365
	Aralık	106.424	1.031.863.801
	TOPLAM	1.324.664	11.728.488.706
2008	Ocak	135.059	1.291.620.712
	Şubat	97.441	922.122.835
	Mart	156.412	1.505.618.599
	Nisan	112.318	1.031.104.047
	Mayıs	95.616	896.835.965
	Haziran	104.956	1.053.240.806
	Temmuz	125.299	1.261.336.762
	Ağustos	123.472	1.282.964.217
	Eylül	133.856	1.602.025.731
	Ekim	156.888	1.663.348.254
	Kasım	148.485	1.639.981.725
	Aralık	147.392	1.592.389.650
	TOPLAM	1.537.194	15.742.589.303
2009	Ocak	195.825	2.111.877.141
	Şubat	149.186	650.560.468
	TOPLAM	345.011	2.762.437.609

İkinci soruya ilişkin cevap:

Protestolu senetlere ilişkin bilgi değişimi sisteminde senet bazında izlemeye esas bilgiler, senet borçlusunun adı soyadı veya unvanı, adresi, senet tutarı, protestoyu keşide eden banka, protesto yılı ve döneminden ibaret olup, isim benzerliği nedeniyle senedi protesto edilen vatandaş sayısının tespiti mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca Bankamızca bankalara yapılan duyurular kapsamında karşılıksız çek keşide eden hesap sahiplerinin sayılarına ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

	2007	2008	2009 (Ocak-Şubat)
Kişi Sayısı (Gerçek+Tüzel)	182.159	189.710	80.896

Üçtuncü soruya ilişkin cevap:

Esasen önerge konusunda bakılması gerekenin Bankamızca yapılan duyurularda yer alan karşılıksız çek ve protesto edilen senet sayısının değil, karşılıksız çıkan çeklerin veya protesto edilen senetlerin ülkemizde keşide edilen toplam çek ve senet adedine oranının olması gerekmektedir. Diğer bir ifade ile protesto edilen senetlerin ve karşılıksız çıkan çeklerin toplam içindeki oranının bir dereceye kadar ekonomik aktivite için bir gösterge olabileceği düşünülmektedir.

Ancak, ülkemizde keşide edilen toplam çek ve senet adedine ilişkin bir veri bulunmaması nedeniyle bu konuda bir oran verilememektedir.

Bununla birlikte, Bankalararası Takas Odaları Merkezi'nde işlem gören çek adetlerinin bu konuda gösterge olabilecek bir veri olduğu düşünülmekte olup, takas odalarına ibrazında karşılıksız kalan çek adedinin, toplam takasa ibraz edilen çek adedine oranı 2007 yılında yüzde 5,5, 2008 yılında yüzde 5,6 ve 2009 yılı Ocak-Şubat dönemi itibariyle ise yüzde 7,5 olarak gerçekleşmiştir.